

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2023

Energetika > EU 09

Z obsahu:

- Malé modulární reaktory
- Zajištění kritických surovin
- Stav Unie

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen přednesla na zářijovém plenárním zasedání Evropského parlamentu svůj každoroční projev o stavu Unie. Energetika, resp. s ní související energetická bezpečnost, klimatické změny či strategická autonomie EU, patřily mezi stěžejní témata jejího projevu. Podle slov předsedkyně Evropské komise vstupujeme do další fáze naplňování Zelené dohody, ve které bude i nadále pokračovat podpora evropského průmyslu. V souvislosti s dekarbonizací průmyslu avizovala přípravu balíčku předpisů k evropské větrné energii. Ten bude zahrnovat opatření na urychlení povolovacích postupů, zlepšení aukčních systémů či opatření pro zajištění stabilních dodavatelských řetězců. Otázka strategické autonomie je spojená se zajištěním bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin. Poté, co Evropský parlament přijal na zářijovém plenárním zasedání svoji vyjednávací pozici k návrhu nařízení o kritických surovinách, vstupuje jednání o tomto legislativním aktu do fáze dialogu. S cílem podpořit společnosti, které se snaží zajistit těžbu, zpracování a recyklaci kritických surovin, koordinují vlády Francie, Itálie a Německa spolupráci v této oblasti. Druhé setkání ministrů hospodářství těchto tří největších evropských ekonomik se uskuteční v říjnu. Evropský parlament v září formálně přijal směrnici o energii z obnovitelných zdrojů. Aktualizace směrnice obsahuje závazek k navýšení cíle pro podíl obnovitelných zdrojů energie na konečné spotřebě EU na 42,5 %. Zároveň zavádí nová pravidla, která urychlí povolovací řízení. Členské státy budou mít po uveřejnění této směrnice v Úředním věstníku 18 měsíců na implementaci do vnitrostátního práva. S výjimkou povolovacího rámce, který bude muset být zaveden do 1. července příštího roku. Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku Evropského parlamentu vypracoval návrh zprávy z vlastního podnětu, ve které vyzývá k zahájení průmyslové strategie pro malé modulární reaktory.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měšic | Tomáš Pirkl | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou
považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ
a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací
a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich
zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných
v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí
za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité
v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny
Evropské komise, Evropské rady, Evropského
parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a
Freemages.com.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

MALÉ MODULÁRNÍ
REAKTORY

MALÉ MODULÁRNÍ REAKTORY

Europoslanci věnují pozornost malým modulárním reaktorům (SMR), konkrétně jejich potencialu při nahrazování fosilních paliv. V této souvislosti dne 7. září projednávali ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) návrh zprávy z vlastního podnětu (INI) slovinského europoslance Franca Bogoviče (EPP). Zpravodaj vyzývá k zahájení průmyslové strategie pro SMR na evropské úrovni.

Malé modulární reaktory jsou pokročilé jaderné reaktory o elektrickém výkonu až 300 MWe na jeden výkonový modul. Využívají štěpné

jaderné reakce k výrobě tepla, které lze využít přímo nebo k výrobě elektřiny. Jsou rozměrově menší než konvenční jaderné reaktory. Jejich výhodou je zejména standardizované modulární provedení. Komerční výroba modulárního reaktoru by měla probíhat v továrně a následná instalace na místě provozu. Co se týká ekonomického hlediska, měla by standardizace a kratší harmonogram výstavby umožnit nižší investiční náklady.

Zpráva slovinského europoslance konstatuje, že SMR nejsou dosud komerčně využívány nikde na světě. Mezi otázky, které je potřeba řešit, patří zajištění licenčních procesů, rozvoj globálních dodavatelských řetězců pro dosažení ziskovosti či identifikace vhodných lokalit. Nicméně v různých fázích vývoje je více než 80 modelů SMR a testovány jsou v 18 zemích.

Na evropské úrovni nyní probíhá debata o možnostech využití jaderné energie v procesu transformace na hospodářství s nulovými čistými emisemi. Některé členské státy spatřují v SMR potenciál pro řešení energetické soběstačnosti a zvažují jejich využití jako nízkouhlíkové alternativy k fosilním palivům. Zpráva uvádí, že komerční využití by mohlo přicházet v úvahu na začátku 30. let. SMR lze flexibilně využít pro dálkové vytápění, výrobu elektřiny, výrobu vodíku, odsolování či výrobu procesního tepla pro energeticky náročná

průmyslová odvětví.

Zpráva vyzývá Evropskou komisi, aby zahájila specifickou průmyslovou strategii pro SMR. Na Radu pak apeluje, aby prokázala odhodlání přispět k rozvoji SMR v EU. Zpravodaj rovněž zdůrazňuje význam evropské finanční podpory rozvoje inovativních řešení nových reaktorů, nových pokročilých paliv, kruhového nakládání s vyhořelým palivem prostřednictvím nových recyklačních procesů či konkurenceschopné logistiky.

V souvislosti s finanční podporou zpráva vyjadřuje potřebu zařadit SMR mezi uznávané technologie v rámci legislativního aktu o průmyslu pro nulové čisté emise (Net Zero Industry Act). Členové výboru by o zprávě měli hlasovat dne 7. prosince. Hlasování v plénu je avizováno na 15. ledna 2024.

Zástupci evropského jaderného průmyslu, výzkumné komunity a národních regulačních orgánů od začátku loňského roku spolupracují na vytvoření Evropského partnerství SMR. Cílem je uvést v Evropské unii do provozu první malé modulární reaktory již na začátku příštího desetiletí. Tuto iniciativu zaštiťuje Evropská komise a její zahájení se předpokládá ještě v tomto roce.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ZAJIŠTĚNÍ KRITICKÝCH
SUROVIN

ZAJIŠTĚNÍ KRITICKÝCH SUROVIN

Naléhavá potřeba zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin nezbytných pro ekologickou a digitální transformaci EU vyžaduje užší spolupráci a rychlé přijetí legislativního rámce. Předsedkyně Evropské komise ve svém každoročním projevu o stavu Unie avizovala, že první zasedání nového klubu pro kritické suroviny, který sdruží země ochotné rozšiřovat své obchodní dohody a posilovat globální dodavatelské řetězce, svolá ještě v průběhu letošního roku. Své zájmy v oblasti kritických surovin začaly koordinovat vlády Francie, Itálie a Německa. Jednání o finální podobě nařízení o kritických surovinách vstupuje do fáze trialogu.

Pouhých šest měsíců poté, co Evropská komise předložila **návrh nařízení**, kterým stanovuje rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin, jsou Rada a Evropský parlament připraveny zahájit meziinstitucionální jednání. Rada přijala svoji

vyjednávací pozici již 30. června. Členské státy navrhuji navýšení úrovně ambicí v oblasti recyklovaných a zpracovaných surovin, posílení kritérií udržitelnosti či úpravu postupů udělování povolení. Na seznam strategických a kritických surovin doplňují bauxit, oxid hlinitý a hliník a vyzývají k častější aktualizaci seznamu těchto surovin.

Evropský parlament přijal svoji **vyjednávací pozici** na zářijovém plenárním zasedání ve Štrasburku. Projednání zprávy europoslankyně Nicolý Beer (Renew Europe) v plénu bylo původně plánované na říjen. Nicméně se záměrem zahájit interinstitucionální jednání co nejdříve došlo k rychlejšímu postupu a hlasování proběhlo již 14. září. V rámci pléna byly přijaty pozměňovací návrhy ke zprávě. Evropský parlament tak podpořil přidání hliníku na seznam strategických surovin či zohlednění strategických druhotných surovin. Zpravodajka následně uvedla, že bude usilovat o uzavření jednání v rámci trialogu, resp. přijetí dohody o finálním textu nařízení do letošních Vánoc. Více si o návrhu Komise a mandátech Rady a Evropského parlamentu můžete přečíst v **letním bulletinu** Energetika v EU.

Společně s návrhem legislativního aktu o kritických surovinách Komise avizovala snahu o vytvoření klubu kritických surovin pro země, které mají zájem na posílení globálních dodavatelských řetězců. S ohledem na potřebu diverzifikace dovozu kritických surovin má EU

zájem na posílení spolupráce se spolehlivými partnery a podpoře stability mezinárodního obchodu. První setkání zemí, které jsou připraveny rozšiřovat své dohody o volném obchodu, se uskuteční ještě v tomto roce.

V červnu letošního roku se ministři hospodářství Francie, Itálie a Německa **dohodli** na užší spolupráci v oblasti těžby, zpracování a recyklace kritických surovin. Společným zájmem je poskytovat lepší podporu společností, které se snaží zajistit udržitelné dodávky surovin. Trojice ministrů se shodla na zintenzivnění spolupráce na projektové úrovni, sdílení informací i kritérií podpory pro společné investice do strategických projektů. Zároveň podpořila vytvoření pracovní skupiny na odborné úrovni.

Podle společného **prohlášení** zahájilo červnové setkání sérii třístranných jednání zaměřených na spolupráci největších evropských ekonomik v klíčových oblastech, přičemž příště se zástupci Francie, Itálie a Německa sejdou v říjnu v Itálii.

Li
Lithium

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

AKTUALIZOVANÁ
SMĚRNICE OZE

AKTUALIZOVANÁ SMĚRNICE OZE

Evropský parlament dne 13. září formálně přijal směrnici o energii z obnovitelných zdrojů (RED III). Aktualizace směrnice, na jejímž finálním znění se europoslanci již předběžně dohodli s Radou v rámci meziinstitucionálních jednání, obsahuje závazek navýšení cíle pro podíl obnovitelných zdrojů energie na hrubé konečné spotřebě EU do roku 2030 na 42,5 %, přičemž dobrovolný cíl činí 45 %.

Nový cíl pro obnovitelné zdroje energie představuje významný nárůst oproti současnému stavu. V roce 2021 pocházelo téměř 22 % spotřebované energie v EU z obnovitelných zdrojů. Cíl do roku 2030 tak představuje téměř zdvojnásobení podílu OZE v EU. Každý členský stát musí přispět ke splnění cíle EU svým dílem. Národní příspěvky k evropskému cíli jsou stanoveny ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu (NIKEP).

Revize směrnice klade důraz na využívání

obnovitelných zdrojů energie v jednotlivých odvětvích evropského hospodářství a stanoví řadu dílčích podcílů v sektorech průmyslu, dopravy, vytápění a chlazení a budov.

Pro usnadnění navýšení podílu obnovitelných zdrojů energie zavádí revidovaná směrnice nová pravidla, která urychlí povolovací řízení. Energie z obnovitelných zdrojů je uznána jako převažující veřejný zájem. Členské státy mají povinnost zavést zvláštní oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie (tzv. akcelerační zóny) s obzvláště krátkými a jednoduchými povolovacími postupy. Schválení nových zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů v těchto akceleračních zónách by nemělo trvat déle než 12 měsíců. Mimo tyto oblasti by schvalovací proces neměl přesáhnout 24 měsíců.

Aby mohl legislativní akt vstoupit v platnost, musí jej nyní formálně schválit také Rada. Očekává se, že k tomuto kroku dojde v následujících dnech na některém z nadcházejících zasedání Rady. Na úrovni velvyslanců již k dohodě došlo v červnu. Poté co bude směrnice zveřejněna v Úředním věstníku EU, budou mít členské státy na implementaci do vnitrostátního práva 18 měsíců, s výjimkou povolovacího rámce, který bude muset být zaveden do 1. července 2024.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POSÍLENÍ POSTAVENÍ
SPOTŘEBITELŮ

POSÍLENÍ POSTAVENÍ SPOTŘEBITELŮ

Rada a Evropský parlament dosáhly dne 19. září předběžné politické dohody o navrhované směrnici o posílení postavení spotřebitelů. Cílem legislativního návrhu je lepší ochrana spotřebitelů před nekalými praktikami a poskytnutí kvalitnějších informací v souvislosti s ekologickou transformací.

Evropská komise předložila návrh směrnice dne 30. března loňského roku, a to jako reakci na probíhající ekologickou transformaci. Záměrem návrhu, který mění dvě směrnice (směrnici 2011/83/EU o právech spotřebitelů a směrnici 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách), je umožnit spotřebitelům přijímat informovaná rozhodnutí o koupi a přispívat tak k udržitelnější spotřebě.

Komise navrhuje uložit obchodníkům povinnost poskytovat spotřebitelům před uzavřením smlouvy kvalitnější informace o trvanlivosti a opravitelnosti výrobku. Případně poskytnout informaci o neexistenci obchodních záruk na trvanlivost v případě zboží využívajícího energii (energeticky náročného zboží).

Obchodník by měl také poskytovat informace o dostupnosti bezplatných aktualizací softwaru pro veškeré zboží s digitálními prvky a poskytovat aktualizace pro digitální obsah a digitální služby.

Komise dále navrhuje doplnění nekalých obchodních praktik, které spotřebitele klamáním odvádějí od možností udržitelné spotřeby. Mezi takové praktiky patří používání zavádějících environmentálních tvrzení, tzv. lakování nazeleno, neboli greenwashing. Dále praktiky předčasného zastarávání zboží či používání nespolehlivých a netransparentních označení udržitelnosti, které se nezakládají na systému certifikace.

Předběžná politická dohoda z dialogu zachovává hlavní cíle navržené směrnice. Zavádí však další opatření. Patří mezi ně zahrnutí zavádějících tvrzení založených na kompenzaci emisí skleníkových plynů na seznam zakázaných praktik. K tomu dochází v případech, kdy společnosti tvrdí, že jsou „uhlíkově neutrální“, při využívání **systemů kompenzace uhlíku**, např. na základě výsadby stromů, s cílem dorovnat své emise skleníkových plynů. Dále předběžná dohoda zavádí přísnější opatření proti předčasnému zastarávání výrobků či vyjasnění odpovědnosti obchodníků v některých případech.

Předtím, než legislativa vstoupí v platnost, musí předběžnou dohodu ještě formálně schválit Evropský parlament a Rada.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

STAV UNIE

STAV UNIE

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen přednesla na zářijovém plenárním zasedání Evropského parlamentu svůj každoroční **projev o stavu Unie. V úvodu svého vystoupení připomněla současné dějinné výzvy, kterým čelíme a které budou formovat podobu světa v nadcházejících desetiletích: válku na hranicích Evropské unie, ničivé dopady změny klimatu či nekontrolovaně se rozvíjející umělou inteligenci. Pro zajištění lepší budoucnosti nachází odpověď v naplňování Zelené dohody, uskutečnění spravedlivé transformace, posílení strategické nezávislosti EU a zachování konkurenceschopnosti, v dodržování principu právního státu, sounáležitosti a společném postupu a v neposlední řadě v zajištění financování bezprostředních priorit.**

Podle slov předsedkyně Komise vstupujeme do další fáze naplňování Zelené dohody,

nicméně to zásadní zůstává. Transformace musí zůstat spravedlivá vůči lidem, průmyslu i zemědělcům. Leyen zdůraznila, že po celou dobu transformace bude pokračovat podpora evropského průmyslu, a to včetně snížení administrativní zátěže, posílení konkurenceschopnosti a síly jednotného trhu.

V této souvislosti šéfka Komise avizovala zahájení dialogů o čisté transformaci se zástupci průmyslu. Záměrem je vypracovat specifický obchodní model pro jednotlivá odvětví, který zajistí zachování konkurenceschopnosti při investicích do dekarbonizace. Komise zároveň pověřila **Maria Draghiho** vypracováním zprávy o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti, která se zaměří na výzvy, jimž průmysl a podniky čelí.

V oblasti energetiky hodlá Komise předložit balíček předpisů k evropské větrné energii. Zahrnovat by měl mj. opatření na zrychlení povolovacích postupů. Co se týká klimatických cílů, kde aktuální prioritou je stanovení klimatického cíle pro rok 2040, konstatovala předsedkyně Komise, že jsme „uvažování o klimatu posunuli do ekonomické roviny“.

Dalším tematickým okruhem, kterému se ve svém projevu předsedkyně Komise věnovala, je zajištění hospodářské bezpečnosti. Zdůraznila, že evropské podniky potřebují přístup ke klíčovým technologiím, aby mohly inovovat, vyvíjet a vyrábět. V souvislosti se

snahou o diverzifikaci dodávek strategických surovin a zajištění jejich společného nákupu svolá Komise ještě v letošním roce první zasedání klubu pro kritické suroviny.

Politika směřující ke strategické suverenitě vyžaduje podle slov předsedkyně Komise společné evropské financování. Komise v červnu předložila návrh na revizi víceletého finančního rámce EU, který zahrnuje financování bezprostředních priorit. Navržená Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) má podpořit výrobu a vývoj čistých technologií, jako jsou obnovitelné zdroje energie, skladování elektřiny a tepla, tepelná čerpadla, elektrická rozvodná síť, elektrolyzéry, inteligentní energetická řešení, zachycování a skladování uhlíku, vodík, opatření k energetické účinnosti či technologie pro udržitelnou těžbu a zpracování kritických surovin. Ve svém projevu Leyen zdůraznila bezprostřední potřebu podpory evropských podniků a vyzvala evropské instituce k rychlému přijetí návrhu na revizi rozpočtu.

Značnou pozornost také věnovala rizikům, které vyplývají z rychlého vývoje umělé inteligence. Upozornila na nezbytnost její kontroly a regulace, a to i v globálním měřítku. Na evropské úrovni se aktuálně projednávají dva návrhy legislativních aktů (nařízení a směrnice), jejichž záměrem je na jedné straně posoudit rizika systémů umělé inteligence a zároveň zajistit využití jejího potenciálu.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÝZVY
V ENERGETICKÉM
SEKTORU

VÝZVY V ENERGETICKÉM SEKTORU

Na konferenci PKEE Energy Days, organizovanou polskou elektrárenskou asociací, se v úterý 19. září sešli zástupci evropského energetického sektoru se zástupci Evropské komise a Evropského parlamentu, aby diskutovali o výzvách, kterým toto odvětví čelí.

Wanda Buk, zastupující polský energetický sektor, udala tón celé akce tím, že uznala jedinečné výzvy, kterým Polsko na své cestě k energetické transformaci čelí. Kromě klimatických otázek se země potýká s nefunkčními dodavatelskými řetězci, vysokou inflací a kolísavými cenami energií. Tyto ekonomické problémy zvyšují složitost energetické transformace. Infrastruktura rozvodných sítí a podpora obnovitelných zdrojů energie jsou rovněž středem zájmu tohoto odvětví. Významnou výzvou, které polské energetické společnosti čelí, je přístup k financování. Finanční instituce váhají s investicemi kvůli přetrvávající závislosti Polska na uhlí. Závazek Polska splnit cíle EU pro rok 2020, kdy se od roku 1990 podařilo snížit emise skleníkových plynů o více než 20 %, svědčí

o jeho odhodlání ke změně. Země také výrazně zvýšila svůj instalovaný výkon v oblasti OZE, který přesáhl dvacetinásobek výkonu z roku 2005. Navzdory tomuto úsilí je před Polskem podle Wandy Buk náročná cesta. Náklady na další transformaci jsou značné a vyžadují podporu a jasné priority. Mezi tyto priority patří vybudování odolného energetického systému, zajištění stabilního trhu a usnadnění spravedlivé transformace.

Panelová diskuse během konference osvětlila několik kritických aspektů energetické transformace:

Diverzifikace a spolupráce: Miguel Gil Tetre, hlavní ekonom z DG Energy Evropské komise, zdůraznil význam diverzifikace zdrojů energie a přeshraniční spolupráce. Vzhledem k tomu, že kapacita skladování se blíží svým limitům, je spolupráce se sousedními zeměmi, jako je Ukrajina, klíčová. Kromě toho se po krizi objevil stabilnější trh s energií, což zdůrazňuje sílu jednoty mezi státy EU.

Podpůrné mechanismy a regionální rozdíly: Europoslanec Alexandr Vondra zdůraznil, že účinnost zelených dotací se v jednotlivých zemích liší. Závisí na místních podmínkách a ekonomické síle. Zatímco někteří vnímají Zelenou dohodu pro Evropu jako pozitivum, jiní ji považují za výzvu. Zásadní význam má nalezení rovnováhy mezi podporou průmyslových odvětví, jako je výroba

komponent pro větrné parky na jedné straně a ocelářství na straně druhé.

Jaderná energie a technologická neutralita: Vondra také zdůraznil význam jaderné energie a označil její diskriminaci za "zločin". Podtrhl potřebu technologické neutrality v energetických politikách EU a kritizoval vyloučení jaderné energie z některých finančních mechanismů. Zpochybil také reakci EU na americký Zákon o snížení inflace (IRA) a navrhl zavedení uhlíkové daně namísto Evropského systému obchodování s emisními povolenkami, aby se daly aplikovat podobné motivační prvky jako v IRA. Yves Desbazeille z *nucleareurope* se vyslovil pro technologickou neutralitu a vyzval k rovným příležitostem pro všechny nízkouhlíkové zdroje. Zdůraznil potřebu dekarbonizace a vyzval k podpoře jaderné energie stejně tak, jako se tomu děje v případě zachycování a ukládání uhlíku (CCS), obnovitelných zdrojů energie a vodíkových technologií.

Konference PKEE Energy Days nabídla platformu pro diskusi o složitých výzvách a příležitostech, kterým evropský energetický sektor čelí. Debata byla dobře načasovaná i s ohledem na probíhající jednání o Net Zero Industry Act (NZIA) a zbývajících částech REPowerEU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

INOVAČNÍ FOND EU

INOVAČNÍ FOND EU

Evropská komise dne 13. července 2023 přidělila více než 3,6 miliardy eur na 41 rozsáhlých projektů v oblasti čistých technologií, které mají být financovány z Inovačního fondu EU. Projekty jsou zaměřené na plán REPowerEU a postupné ukončování dovozu ruských fosilních paliv do Evropské unie a měly by přispět k ekologizaci významných odvětví evropského hospodářství.

Jaké projekty jsou v rámci této výzvy podporovány?

Třetí výzva výrazně rozšiřuje portfolio projektů a inovativních technologií, které jsou v zájmu dosažení klimatické neutrality do roku 2050 z Inovačního fondu podporovány. Výzva se týká projektů v celkem čtyřech hlavních kategoriích: obecná dekarbonizace, elektrifikace průmyslu a využívání vodíku, výroba čistých technologií a středně velké pilotní projekty. Projekty zasahují široké a pestré oblasti průmyslu jako je výroba cementu, oceli, pokročilá biopaliva, udržitelná letecká paliva, větrná a solární energie a obnovitelný vodík a jeho deriváty. Evropská komise si v této souvislosti pochvaluje

skutečnost, že inovativní projekty vznikají ve většině členských zemí. Vzhledem k velkému množství přihlášených projektů se mohla vytvořit obsáhlá databáze slibných návrhů ve všech odvětvích. Autoři (nepřijatých) projektů mohou pokračovat v práci na nich a zkusit je přihlásit v dalších výzvách.

Jaké jsou celkové výsledky třetí výzvy?

Z předložených 239 projektů splnilo podmínky pro postup do fáze hodnocení 196 z nich. Z tohoto objemu bylo vybráno 41 návrhů z celkem šestnácti zemí, přičemž pro sedm z nich se jedná o první finanční prostředky pro projekty takového rozsahu. Mezi těmito zeměmi figuruje rovněž Česká republika, dále je to Dánsko, Chorvatsko, Irsko, Portugalsko, Rakousko a Řecko. Opakovanými příjemci grantů budou projekty v Belgii, Finsku, Francii, Itálii, Německu, Nizozemsku, Španělsku, Švédsku a rovněž v Norsku. Všechny tyto projekty by měly být zprovozněny před rokem 2030 a Komise se domnívá, že mají potenciál zabránit během prvních deseti let své existence vypuštění přes 220 milionů tun emisí CO₂.

O jaké projekty se konkrétně jedná?

V rámci obecné dekarbonizace bylo vybráno celkem osm projektů v hodnotě 1,4 miliardy

euro. Tři projekty se týkaly rafinérií, pět bylo zaměřeno na oblast cementu a vápna. Projekty budou financovány v Belgii, Chorvatsku, Německu, Nizozemsku, Řecku, Portugalsku a Švédsku. V oblasti pod názvem průmyslová elektrifikace a vodík obdrží granty v souhrnné výši 1,2 miliardy euro celkem třináct projektů. Šest z nich se týká výroby vodíku z obnovitelných zdrojů a sedm se zabývá využitím vodíku v chemickém průmyslu, rafinériích a ocelářství. Projekty budou realizovány v Belgii, Francii, Německu, Nizozemsku, Norsku, Portugalsku, Rakousku, Španělsku a Švédsku. Ve třetí vyhodnocené oblasti, nazvané výroba čistých technologií, bylo vybráno jedenáct návrhů v hodnotě 800 milionů euro. Čtyři z nich se zaměřují na výrobu elektrolyzérů, stejný počet je zacílen na baterie a náplní tří z nich jsou fotovoltaické panely a moduly. Příjemci těchto grantů pocházejí z Belgie, Dánska, Finska, Německa, Norska, Španělska a Švédska.

Poslední kategorií byly středně velké pilotní projekty. Zde bylo vybráno devět projektů v hodnotě 250 milionů euro. Dva projekty byly zaměřeny na větrnou energii, dva na energii z oceánů, dva na chemické látky a projekty ve sklářském odvětví na zachycování uhlíku a na e-paliva. Projekty budou realizovány České republiky, Dánsku, Francii, Irsku, Itálii, Německu,

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)

INOVAČNÍ FOND EU

Nizozemsku, Norsku a Španělsku. Český projekt má název Volta projekt a představuje významnou úsporu energií a především emisí (až 75 %) v rámci výroby plochého skla; nositelem projektu je skupina AGC Glass Europe, provozující např. sklářskou výrobu v severočeských Teplicích.

Kdy a jak bude probíhat další výzva?

Evropská komise plánuje vyhlásit příští kolo výzvy pro projekty velkého, středního a malého rozsahu na konci tohoto roku. Pro tuto výzvu bude zvýšen rozpočet na 4 miliardy euro. Budou rovněž zavedeny nové prvky, které s sebou přinesla revize směrnice o ETS a které byly uvedeny do praxe revidovanými pravidly Inovačního fondu. Mezi tyto prvky patří zavedení kategorie středně velkých projektů a soutěžních nabídkových řízení. Tyto se budou realizovat prostřednictvím pilotní aukce na výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů, která by měla být rovněž zahájena na koci roku 2023.

